

Accenten & Tendensen

Ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emancipatie en lhbt-emancipatie in Rotterdam

Augustus 2019

In Accenten & Tendensen bespreken we de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emancipatie en lhbt-emancipatie in Rotterdam. We laten in vogelvlucht een aantal gebeurtenissen en politieke discussies uit de periode februari tot augustus 2019 passeren die kenmerkend zijn voor de ontwikkelingen in Rotterdam.

Accenten & Tendensen is een uitgave van IDEM Rotterdam en verschijnt halfjaarlijks. Dit is de zesde editie van deze publicatiereeks.

In deze editie worden de volgende onderwerpen besproken:

- discriminatie
- lhbt-emancipatie
- vrouw/man-emancipatie
- integratie
- vooruitblik

In de vorige Accenten & Tendensen is uitgebreid ingegaan op het nieuwe gemeentelijke actieprogramma 'Relax. Dit is Rotterdam. Samenleven in een stad waar niemand in de meerderheid is'. In maart heeft de gemeenteraad gedebatteerd over dit (herziene) actieprogramma, waarin het beleid over integratie en samenleven voor de periode 2019-2022 staat beschreven. Tijdens dit debat zijn verschillende moties aangenomen die hieronder besproken worden.

Discriminatie

Inzet mysteryguestaanpak en praktijktesten

Eén van de in maart aangenomen moties is de [Aanpak mysteryguestaanpak geen mystery 1](#). In het actieprogramma 'Relax. Dit is Rotterdam' is al aangekondigd dat het college mysteryguestaanpak wil inzetten om een beter beeld te krijgen van discriminatie op de woning- en arbeidsmarkt.

Het college wordt onder meer gevraagd om te communiceren dat ze mysteryguestaanpak en praktijktesten gaat uitvoeren om zo middels een afschrik-effect bij te dragen aan de bestrijding van discriminatie. [In de afdoeningsbrief van de motie](#) die in juni is gepubliceerd laat het college weten dat ze samen met de verschillende branches mysteryguestaanpak dan wel praktijktesten gaat ontwikkelen. Voor deze samenwerking is gekozen, omdat verwacht wordt dat het effect van deze methoden groter is wanneer deze worden uitgevoerd met draagvlak onder zoveel mogelijk makelaars/uitzendbureaus. Dit is eerder uit onderzoek gebleken. Verder is afgesproken dat het college de raad twee keer per jaar zal informeren over de inzet en resultaten van mysteryguestaanpak en praktijktesten.

Contacttaakstraf

Tijdens dezelfde raadsvergadering in maart is gesproken over een andere manier om discriminatie te verminderen. Uitgaande van de gedachte dat onbekend onbemind maakt, wordt gekeken naar de mogelijkheid van een [contacttaakstraf](#). De gemeente gaat onderzoeken of en hoe contact tussen daders en slachtoffers van discriminatie een verantwoorde en effectieve manier kan zijn om vooroordelen en daarmee discriminatie tegen te gaan. Dit contact zou dan door de gemeente gefaciliteerd worden. Deelname van daders en slachtoffers dient vrijwillig te zijn.

Registratie discriminatie-incidenten

In april is de [Monitor Discriminatie 2018, politie-eenheid Rotterdam](#) verschenen. Dit rapport geeft een overzicht van alle discriminatie-incidenten die in 2018 binnen de politie-eenheid Rotterdam zijn geregistreerd door de politie, de lokale

antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) en het College voor de Rechten van de Mens. De cijfers worden per gemeente gepresenteerd.

Het aantal meldingen bij ADV's en politie-registraties voor de gemeente Rotterdam is in 2018 licht gestegen ten opzichte van 2017. In de gemeente Rotterdam registreerde de politie 247 discriminatie-incidenten in 2018. Het jaar daarvoor waren dat er 225.

Antidiscriminatievoorziening RADAR registreerde in 2018 306 meldingen of klachten over discriminatie in Rotterdam. In 2017 waren dit er 276.

Net als voorgaande jaren heeft het grootste deel van de geregistreerde politie-incidenten betrekking op de grond herkomst of huidskleur. Het ging in 2018 om 134 incidenten. Seksuele gerichtheid kwam op de tweede plaats met 56 incidenten.

Ook bij RADAR betreffen de meeste meldingen de discriminatiegrond herkomst of huidskleur, namelijk 167. Over handicap/chronische ziekte (30), godsdienst (28) en geslacht (26) kwamen daarna de meeste meldingen binnen. Op de grond seksuele gerichtheid kwamen 11 meldingen binnen.

Meld discriminatie nu!

Begin maart is de campagne 'Meld discriminatie nu' afgetrapt door wethouder Bert Wijbenga, zo schrijft [Dagblad010](#). Deze campagne is ontwikkeld door de gemeente Rotterdam in samenwerking met RADAR en heeft als doel om de bekendheid van het meldpunt discriminatie te vergroten. Daarnaast is het nut van melden onder de aandacht gebracht.

De wethouder geeft aan dat Rotterdammers te allen tijde zichzelf moeten kunnen zijn, ongeacht hun afkomst, religie en seksuele voorkeur. Wanneer mensen toch ongelijk

worden behandeld of op een verkeerde manier worden bejegend, is het belangrijk dat dit wordt gemeld zodat de gemeente het probleem kan aanpakken.

Tijdens de campagne zijn door de hele stad verschillende posters opgehangen met de kreet "Discriminatie. Ik meld het." Tevens waren er filmpjes te zien op social media.

Diversiteit bij de politie

De Rotterdamse politie zet actief in op een representatieve politie en meer diversiteit in de instroom. Ze richt zich vooral op mensen met een dubbele culturele achtergrond die nog ondervertegenwoordigd zijn. Desondanks is het streefcijfer van 25% instroom uit deze groep in 2018 niet gehaald en zelfs gedaald naar 18,6%. In april is de motie '[Bevorderen diversiteit bij de politie](#)' aangenomen om deze daling op korte termijn van duiding te voorzien. Ook wil de gemeente bekijken of op grond van deze duiding structurele maatregelen getroffen kunnen worden om de diversiteit bij de politie te bevorderen. Rotterdam is niet de enige gemeente waarin de politie de streefcijfers met betrekking tot diversiteit niet heeft gehaald. Landelijk is het percentage gezakt van 29% in 2017 naar 22% in 2018, bericht de [NOS](#). Volgens de portefeuillehouder diversiteit heeft de daling onder meer te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Minder mensen zouden geïnteresseerd zijn in het werk bij de politie.

Rotterdamse jongeren geven aan dat de afstand tot de politie groot is en dat de politie als organisatie geen goede reputatie heeft. Ze willen daarom niet bij de politie werken. Dit blijkt uit het onderzoek '[Beelden van de samenleving over de bejegening van burgers door de politie in relatie tot discriminatie](#)'. De uitkomsten van vier stuurgroepen met jongeren van 15 tot 24 jaar en politieagenten

in verschillende wijken is in februari gedeeld met de raad. De open dialoog is door alle partijen als positief ervaren en heeft nieuwe inzichten opgeleverd bij jongeren en agenten.

Omstreden fraudeonderzoek Bloemhof en Hillesluis

Alle inwoners van de wijken Bloemhof en Hillesluis zijn in 2018 doorgelicht door het Systeem Risico Indicatie (SyRI). Dit opsporingssysteem combineert informatie uit verschillende overheidsdatabases en licht met behulp van algoritmes de data van een complete wijk door op verdachte patronen. Het systeem heeft 1263 adressen in Bloemhof en Hillesluis aangemerkt als ‘hoog-risicoadressen’ van onder meer fraude met uitkeringen en toeslagen of illegale arbeid. Elk van deze adressen (één op de tien in de wijken) kan een huisbezoek van de sociale recherche verwachten.

In juni komen [vakbond FNV en de bewoners van de wijken](#) in actie tegen deze plannen van de gemeente. FNV vindt de methode een grove aantasting van de privacy en burgerrechten. De wijkbewoners vragen zich af waarom juist hun wijken worden onderzocht. Het voelt voor een deel van de bewoners als [discriminatie van mensen met een andere etnische achtergrond](#).

Begin juli bericht [de Volkskrant](#) dat de gemeente stopt met het fraudeonderzoek met SyRI in Bloemhof en Hillesluis. De gemeente krijgt de opzet van het onderzoek niet rond vanwege juridische onduidelijkheid omtrent de vraag of het gewenste onderzoek al dan niet in strijd is met privacywetten.

Toename antisemitische incidenten

In 2018 registreert het CIDI 135 antisemitische incidenten in Nederland. Dit is een stijging ten opzichte van 2017 en het hoogste aantal sinds

2014. De landelijke politiek reageert hierop met een [initiatiefnota](#) om antisemitisme beter aan te pakken.

Ook de Rotterdamse gemeenteraad debatteert over de aanpak van antisemitisme en neemt in juni de motie '[De vormen van haat](#)' aan. Hierin wordt het College opgedragen om jodenhaat in Rotterdam te onderzoeken, in beeld te brengen en doelgericht aan te pakken.

De gemeenteraad dringt daarnaast aan op een versterkte aanpak van [antisemitische straatintimidatie](#) in Rotterdam.

***Naming and shaming* discriminerende bedrijven**

De gemeente wil Rotterdamse bedrijven die onherroepelijk en aantoonbaar veroordeeld zijn voor discriminatie publiekelijk kenbaar maken. Dit blijkt uit de motie '[Naming and shaming discriminerende bedrijven](#)' die in juli door de gemeenteraad is aangenomen. De gemeente doet dit in navolging van de Rijksoverheid, die het instrument al geruime tijd inzet, en de gemeente Amsterdam, die ook *naming and shaming* gaat inzetten in de strijd tegen discriminatie.

Onderzoek naar nieuwe plekken voor woonwagens

[RTV Rijnmond](#) meldt in februari dat de gemeente gaat onderzoeken of het aantal plekken voor woonwagens kan worden uitgebreid. Er is een tekort aan standplaatsen voor woonwagens, maar vrijgekomen plekken worden al jaren niet meer opgevuld.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oordeelde vorig jaar dat de woonwagencultuur beschermd moet worden. Het landelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid is daarop aangepast. De gemeente Rotterdam laat tot de zomer

onderzoek doen naar de wensen van de woonwageneigenaren. Dat onderzoek moet de basis vormen voor het opstellen van nieuw beleid voor het toewijzen van standplaatsen.

Wethouder Kurvers wil alle opties open houden. Het creëren van nieuwe standplaatsen is daarbij nog altijd een optie, net als het heropenen van gesloten plaatsen. In theorie zal het ook kunnen dat het nieuwe beleid een voortzetting is van het oude.

Toegankelijkheid stemlokalen

In januari 2019 stuurt de burgemeester een [brief](#) naar de gemeenteraad over de acties die zijn ondernomen om de stemlokalen toegankelijker te maken voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten en de Waterschappen op 20 maart 2019. Bij alle locaties is er een schouw om de toegankelijkheid te beoordelen en daarbij te bekijken welke stappen genomen kunnen worden om de toegankelijkheid verder te vergroten. Uit de schouw blijkt dat 13 van de 281 locaties niet voldoen aan de nieuwe normen van toegankelijkheid en niet met extra hulp kunnen worden aangepast. In de nabijheid van deze stemlokalen zijn voldoende stembureaus ingericht die wel toegankelijk zijn.

Bij de Provinciale Statenverkiezingen kunnen blinden en slechtzienden voor het eerst zelfstandig hun stem uitbrengen. In het hele land zijn 23 stembureaus ingericht met speciale hulpmiddelen. [RTV Rijnmond](#) bericht dat Rotterdammers met een visuele beperking terecht kunnen in het Oogziekenhuis en in de Visio-school op Zuid. Op beide locaties ligt een felgele, geribbelde looplijn voor de stemmers. In het stembokje worden ze door een stem uit de koptelefoon door de opties geleid.

In aanloop naar de verkiezingen voor het Europees Parlement op 23 mei stuurt de

burgemeester nogmaals een [brief](#) naar de gemeenteraad over de toegankelijkheid van stemlokalen. Van de 304 aangewezen stembureaus blijken er 12 nog steeds niet goed toegankelijk voor alle kiesgerechtigden.

Uitbuiting Oost-Europeanen

In mei brengt [RTV Rijnmond](#) het verhaal naar buiten van een Poolse arbeidsmigrante die te maken krijgt met uitbuiting, discriminatie en intimidatie. Tijdens het werk in de kassen wordt tegen haar geschreeuwd en wordt ze uitgescholden. Ze mag niet praten met of kijken naar haar collega's en daarnaast worden vrieskisten opengezet, omdat ze daardoor harder zou werken. De Poolse vrouw heeft ontslag genomen en heeft inmiddels een andere baan gevonden waar ze wel op waarde wordt geschat.

Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Op 1 augustus gaat de wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding, in de volksmond ook wel het 'boerkaverbod' genoemd, in werking. Door de wet is het verboden om gezichtsbedekkende kleding, zoals bivakmutsen, nikabs of integraalhelmen, te dragen in het onderwijs, het openbaar vervoer, ziekenhuizen en overheidsgebouwen. [Een artikel in het AD](#) eind juli zorgt voor veel discussie. In dit artikel wordt aangegeven dat het is toegestaan om een burgerarrest uit te voeren wanneer iemand zich stoort aan een boerka op een plek waar dat verboden is. Op social media worden verschillende negatieve en bedreigende berichten geuit naar draagsters van een boerka of nikab. Een Rotterdamse vrouw plaatst op Twitter juist een bericht om deze vrouwen te steunen. Zij laat weten dat nikabdraagsters in Rotterdam op haar steun kunnen rekenen en ze is bereid vrouwen op straat te vergezellen om hen een

veiliger gevoel te geven. Ook andere Twitteraars laten dit geluid horen, waardoor [#boerkabuddies](#) ontstond.

[Het AD](#) bericht eveneens dat de politieke partij NIDA de boetes gaat betalen van vrouwen die het boerkaverbod overtreden. De partij zegt zich zorgen te maken over de vrijheid van godsdienst, maar ook om de negatieve effecten als stigmatisering, polarisatie en isolatie die met de symboolpolitiek van deze wetgeving gepaard gaat. NIDA heeft een apart rekeningnummer geopend waarop burgers een donatie kunnen storten. Hiermee worden de boetes betaald.

Hulphonden welkom in Diergaarde Blijdorp

In mei meldt [RTV Rijnmond](#) dat hulphonden voortaan welkom zijn in Diergaarde Blijdorp. De dierentuin vindt het belangrijk dat de tuin voor iedereen toegankelijk is. Hulphonden kunnen echter niet overal in de dierentuin komen, omdat sommige dieren blijven schrikken. Ze moeten daarom een speciale route afleggen. Ook moet minstens één dag van tevoren worden gemeld dat er een hulphond mee komt, moet het medisch paspoort van de hond mee en dient het dier een speciaal hesje te dragen.

Erasmus Universiteit onderzoekt stereotiepe uitlatingen in de voetbalwereld

Jacco van Sterkenburg, wetenschapper aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, heeft subsidie gekregen voor een groot internationaal onderzoek naar de manier waarop door de media en door het grote publiek naar voetbal wordt gekeken. Dit bericht [RTV Rijnmond](#) in april. De wetenschapper deed al eerder promotieonderzoek naar dit onderwerp, waaruit bleek dat bepaalde stereotypen hardnekkig zijn. Zo worden Marokkaanse spelers vaak omschreven als technisch sterk,

spelers met een donkere huidskleur als van nature atletisch en witte spelers als tactisch sterk. Volgens Van Sterkenburg worden veel van deze stereotiepe opmerkingen in de media onbewust gemaakt. De 'witte homogene samenstelling van sportredacties, in tegenstelling tot de diversiteit op het veld' zou daar volgens hem de oorzaak van kunnen zijn. De wetenschapper hoopt bewustwording te creëren en de discussie op gang te brengen, zowel bij kijkers als verslaggevers.

Omnibusenquête

De omnibusenquête wordt jaarlijks in februari en maart door de gemeente Rotterdam afgenomen. In de enquête van dit jaar is een vraag opgenomen over de acceptatie van verschillende vormen van diversiteit. Uit de resultaten blijkt dat 86% van de Rotterdamse respondenten vindt dat homoseksuele mannen en vrouwen en transgender personen het leven moeten kunnen leiden dat hij of zij wil. Op dezelfde vraag, maar dan gericht op mensen met een andere cultuur, antwoordt 76% bevestigend. De acceptatie van mensen met een andere religie ligt nog iets lager, namelijk op 74%. In juli heeft [de gemeenteraad](#) het college verzocht om concrete maatregelen voor te stellen gericht op de bevordering van acceptatie van culturele en religieuze diversiteit. Deze motie is aangenomen.

Lhbt-emanipatie

Ruit vernield vanwege lhbt-poster

In maart schrijft het [AD](#) dat een ruit van het politiebureau in winkelcentrum Keizerswaard is vernield vanwege een lhbt-poster. Op de poster staat een oproep om discriminatie en bedreigingen vanwege seksualiteit en identiteit altijd te melden. Ook staat er een regenboog op de poster, het symbool voor

acceptatie van lhbt'ers. Na de vernieling is de poster nauwelijks meer te lezen. Roze in Blauw, het team binnen de politie dat het aanspreekpunt is voor lhbt'ers, is op de hoogte gesteld.

Operadagen in teken van diversiteit

De operadagen in Rotterdam staan dit jaar in [het teken van diversiteit](#). Niet alleen diversiteit in soorten voorstellingen, maar ook van menselijke identiteiten. In veel voorstellingen spelen verschuivende genderrollen en diverse seksuele identiteiten een belangrijke rol.

De festivalorganisatie werkt samen met [Rotterdam Pride](#) voor de invulling van het programma op IDAHOT, de Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie en Transfobie. Op deze eerste dag van het festival is de lip-sync-opera *Reading Salomé* opgevoerd, met in de hoofdrol drag queens, waarna Rotterdam Pride het thema van 2019 heeft bekendgemaakt. Later die avond, tijdens First Night at the Opera, zijn er extra performances, waaronder vogue op de catwalk en een Pride-DJ. De schouwburg is voor de gelegenheid gehuld in regenboogkleuren.

Veiligheid jonge lhbt'ers

Eind maart bericht het [AD](#) dat Rotterdam niet veilig genoeg is voor kinderen die worstelen met hun seksuele gerichtheid of gender. Uit onderzoek van de gemeente blijkt dat veel kinderen problemen ervaren bij hun coming-out. Jonge lhbt'ers worden nauwelijks begeleid als ze ontdekken wie ze zijn en op veel scholen is het onmogelijk om uit de kast te komen. De onderzoekers noemen de aflatende inzet van scholen problematisch, omdat veel jongeren ook thuis niet geaccepteerd worden. Daardoor hebben zij geen veilige plek waar ze terecht kunnen. Wethouder Bert Wijbenga van Integratie en Samenleven vindt de uitkomsten

'alarmerend' en gaat onder meer met schooldirecteuren in gesprek. Hij wil dat er meer plekken komen waar zoekende kinderen terecht kunnen om vragen te stellen en om gelijkgestemden te ontmoeten.

Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek is in maart de motie [Vignet voor 'regenboogscholen'](#) aangenomen. De gemeente gaat in gesprekken met scholen, de G4 en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap na hoe een vignet gecreëerd zou kunnen worden voor scholen met een veilig lhbt-klimaat. Een veilig lhbt-klimaat kan een belangrijke factor zijn voor ouders bij de schoolkeuze voor hun kinderen. Een vignet zou ouders kunnen helpen bij het kiezen van een school die aansluit bij hun wensen en prioriteiten.

AutiRoze Rotterdam

Begin 2019 is in Rotterdam de zevende [AutiRoze](#)-locatie geopend. Iedere eerste donderdag van de maand wordt door het COC een avond georganiseerd waar lhbt'ers met autisme elkaar kunnen ontmoeten en wat met elkaar kunnen drinken. Op sommige avonden wordt een spreker uitgenodigd om iets te vertellen over autisme of lhbt-gerelateerde onderwerpen.

Out in Rotterdam

In juni is de expositie Out in Rotterdam geopend. Dit nieuwe project van [DIG IT UP](#) laat 100 jaar gay-geschiedenis in Rotterdam zien. Vanaf de oprichting van de eerste homobeweging in 1919 wordt de gay-geschiedenis getoond in de vorm van foto's, filmpjes, voorwerpen en verhalen. [RTV Rijnmond](#) sprak met DIG IT UP en schreef hier een artikel over. De organisatie zou het op prijs stellen als juist hetero's naar de tentoonstelling komen, 'want die hebben nog veel minder informatie dan de gay

community'. De expositie is nog te bezoeken tot en met 29 september, het slotweekend van de Rotterdam Pride.

Verbod op discriminatie van transgender en intersekse personen

De Eerste Kamer neemt op 12 maart het wetsvoorstel 'Verduidelijking rechtspositie transgender personen en intersekse personen' aan. Met de wijziging van de wet wordt het verbod op discriminatie van transgender en intersekse personen duidelijker zichtbaar gemaakt in de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB). Discriminatie van transgender personen en intersekse personen viel in Nederland al onder het verbod van onderscheid op grond van geslacht. Juridisch gezien is er daarom geen noodzaak om deze gronden toe te voegen aan de AWGB. Het gaat juist om het maatschappelijk belang.

De meerwaarde van het expliciet benoemen van transgender en intersekse personen is volgens [het College voor de Rechten van de Mens](#) dat organisaties (zoals bedrijven, scholen, sportverenigingen) er meer van doordrongen zijn dat discriminatie op grond van genderidentiteit, genderexpressie of geslachtskenmerken niet is toegestaan. Ook kunnen betrokkenen zich meer gesteund voelen. De verwachting is dat ze daardoor discriminatie eerder durven melden.

Roze zaterdag in 2021 in Rotterdam

Het college vindt het belangrijk dat Rotterdam een inclusieve stad is waar iedereen zichzelf kan en mag zijn. Zij heeft zich daarom hard gemaakt om in 2021, twintig jaar na de laatste Roze Zaterdag in Rotterdam, het evenement weer in de stad te organiseren. De organisatie van het evenement [is inmiddels toegekend](#). Positieve zichtbaarheid van diversiteit is één van de belangrijke acties uit het actieprogramma 'Relax. Dit is Rotterdam.'

Vrouw/man-emancipatie

Vrouwenemancipatiebeleid: next level noodzakelijk

In maart neemt de gemeenteraad de motie '[Vrouwenemancipatiebeleid: next level noodzakelijk](#)' aan. De gemeente wil in kaart brengen hoe het gesteld is met vrouwenemancipatie in Rotterdam. Daarnaast gaat ze onderzoeken welke belemmeringen er zijn en hoe die weggenomen kunnen worden. Hiervoor wordt actief contact gezocht met relevante actoren in de stad.

Unit Eergerelateerd geweld

Tijdens dezelfde vergadering is de raad overeengekomen in samenwerking met de politie tot een [Unit Eergerelateerd Geweld](#) te komen. Onbekendheid met het fenomeen schadelijke traditionele praktijken, zoals genitale verminking en eergerelateerd geweld, staat volgens de raad een daadkrachtige aanpak vaak nog in de weg.

SlutWalk

Begin maart vindt in Rotterdam een zogenoemde SlutWalk plaats. [RTV Rijnmond](#) schrijft dat ongeveer 200 vrouwen hebben meegelopen in de mars tegen seksueel geweld, catcalling en victim blaming. Catcalling is het naroeven en nafluiten van vrouwen. Met victim blaming wordt bedoeld dat de schuld bij het slachtoffer wordt gelegd.

Anti-abortusdemonstranten

Vrouwen bij abortusklinieken worden steeds vaker lastiggevallen door anti-abortusdemonstranten. Dit bericht [RTV Rijnmond](#) in maart. De nieuwszender spreekt met de directeur van een abortuskliniek op Rotterdam-Zuid die aangeeft dat ook de intensiteit van demonstraties in hevigheid toeneemt. Demonstranten mogen van de gemeente alleen aan de overkant van de

kliniek staan, maar niet iedereen houdt zich aan deze regel. Soms staan ze voor de deur en moeten vrouwen pal langs hen lopen. De anti-abortusdemonstranten zijn een groep christenen van de FIRE-kerk, die al jaren geregeld bij de abortuskliniek staat. Ze spreken mensen aan in het kader van bewustwording. De directeur van de kliniek hoopt dat de gemeente Rotterdam kan helpen om te voorkomen dat vrouwen worden lastiggevallen door anti-abortusdemonstranten. De gemeente heeft toegezegd met de kliniek in gesprek te gaan.

Begin april bericht [RTV Rijnmond](#) dat de landelijke anti-abortusorganisatie Schreeuw om Leven stopt met acties bij abortuscentra, omdat vrijwilligers zijn bedreigd en agressief zijn bejegend. Ze wil de acties hervatten als de vrijwilligers daar weer veilig kunnen 'waken'.

In mei volgt het [AD](#) met een bericht dat vrouwen die abortus plegen zich gratis kunnen laten vergezellen door een bodyguard. In twee dagen tijd hadden ruim 600 vrijwilligers zich aangemeld bij een initiatief om ongewenst zwangeren te begeleiden naar de abortuskliniek. Dit moet voorkomen dat vrouwen vlak voor de ingreep worden geïntimideerd door anti-abortusdemonstranten. Volgens initiatiefnemers het Humanistisch Verbond en De Bovengrondse is dit namelijk schering en inslag bij klinieken in Rotterdam en Utrecht.

Vrouwenvoetbal

Net als tijdens het EK twee jaar geleden, is er volop aandacht voor het vrouwenvoetbal tijdens het wereldkampioenschap in juni. Ook in Rotterdam wordt veel gekeken naar de Oranje Leeuwinnen. Op verschillende plekken in de stad is het mogelijk om de wedstrijden op een groot scherm te volgen. Wanneer je als vrouw in Rotterdam op hoog niveau wil voetballen, moet je echter buiten de stad

kijken. De stad heeft (nog) geen club in de Eredivisie Vrouwen. [OPEN Rotterdam](#) plaatste in juni een item over de Rotterdamse voetbalster Rochella, die uitgeweken is naar Den Haag om op het hoogste niveau te kunnen voetballen.

Gelijk werk gelijk loon

In juni neemt de Rotterdamse gemeente de motie '[Gelijk werk gelijk loon](#)' aan. Uit cijfers van het CBS blijkt dat er bij de overheid sprake is van een (gedeeltelijk) gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen van zo'n 5%. In het bedrijfsleven gaat het om 7%. De raad wil intern onderzoeken of binnen de eigen organisatie sprake is van ongelijke beloningen bij gelijk werk. Wanneer dit het geval blijkt te zijn, moet de gemeente gericht beleid voeren in de organisatie om gelijke beloning voor gelijk werk te realiseren. Daarnaast wordt van contractpartners verwacht dat zij het uitgangspunt van gelijke beloning voor gelijk werk onderschrijven. Dit wordt meegenomen in aanbestedingsvoorwaarden.

Studenten slachtoffer seksueel geweld op universiteit

[RTV Rijnmond](#) schrijft eind april dat opnieuw een student slachtoffer is geworden van seksueel geweld op de Erasmus Universiteit. Het ging om twee eerstejaarsstudenten van het Erasmus University College (EUC). Het slachtoffer en de dader woonden in hetzelfde studentencomplex. Na onderling overleg met de universiteit is besloten dat de dader een andere woonruimte zoekt. Ook is afgesproken dat de twee studenten elkaar niet meer kunnen tegenkomen op het EUC. Eerder dit jaar zocht een Vietnamese studente de publiciteit, omdat ze op de universiteit steeds de man tegenkwam die haar seksueel belaagd zou hebben. De gebeurtenissen hebben op

het internationale college voor behoorlijk wat onrust gezorgd.

Aanpak jongensprostitutie

De gemeente wil meer aandacht voor de aanpak van jongensprostitutie, zo blijkt uit de aangenomen motie '[Wat het daglicht niet kan verdragen](#)'. De raad geeft aan dat jongensprostitutie een zeer ernstig en onderbelicht probleem vormt, wat zich onder meer aan het zicht onttrokken afspeelt op homo-ontmoetingsplaatsen. Er wordt daarom ingezet op surveillance rond homo-ontmoetingsplaatsen om misverstanden op deze locaties in beeld te krijgen en te kunnen aanpakken.

Integratie

Inclusieve cultuursector

[De Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur](#) (RRKC) brengt in mei het rapport 'De stad is meervoud' uit. Hierin pleit de adviesraad voor een diverser en inclusiever cultureel aanbod in Rotterdam. Volgens de RRKC is de cultuursector nog te weinig een afspiegeling van de Rotterdamse bevolking. Een inclusieve cultuursector moet de stad aantrekkelijker maken voor bedrijven en nieuwe inwoners. Verantwoordelijk wethouder Said Kasmi heeft laten weten de aanbevelingen over te nemen, zo schreef [Dagblad010](#). Hij wil inzetten op een inclusiviteitspact en kennisuitwisseling van instellingen onderling.

Inclusiviteitsmonitor

De gemeente wil binnen de eigen organisatie meer inzetten op inclusiviteit. In juli is de motie [Inclusiviteitsmonitor](#) aangenomen. In navolging van gemeenten als Amsterdam en Den Haag sluit Rotterdam zich aan bij de [Nederlandse Inclusiviteitsmonitor](#) (NIM). Werkgevers die deelnemen aan de NIM krijgen een wetenschappelijk onderzoek naar

hun beleid en acties rondom een inclusieve bedrijfsvoering.

Integreren op de fiets

Acht jongens uit Eritrea die als statushouder in Nederland zijn, doen in juli mee aan de Ronde van Kratingen. De jongens doen mee met een project dat is opgezet door BEAT Cycling Club, waarbij ze geholpen worden om betere wielrenners te worden en ook beter te integreren met behulp van inburgeringsinstituut NLtraining. Wielrennen is volkssport nummer één in Eritrea en sluit daarom goed aan bij deze groep. [OPEN Rotterdam](#) spreekt met één van de jongens. Hij geeft aan veel aan de wielersport te hebben gehad tijdens zijn kennismaking met Nederland. Het contact met zijn Nederlandse ploeggenoten heeft hem veel geleerd.

Oproep excuses slavernijverleden

Eind juni heeft burgemeester Aboutaleb zijn oproep aan de regering herhaald om excuses aan te bieden voor het [Nederlandse slavernijverleden](#). Dit deed hij tijdens Ketu Koti, de herdenking van de slavernij in Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen. Vorig jaar deed Aboutaleb dezelfde oproep, maar de reactie van de minister van Binnenlandse Zaken vond hij teleurstellend. Hij biedt graag een podium aan in Rotterdam, wanneer de regering besluit alsnog sorry te zeggen.

Islamitische begraafplaats

De plannen voor een islamitische begraafplaats worden steeds concreter. Dat schrijft [RTV Rijnmond](#) begin maart. De initiatiefgroep voor een Rotterdamse islamitische begraafplaats heeft aanbevelingen gedaan in een startdocument dat is aangeboden aan wethouder Bert Wijbenga van Buitenruimte.

De behoefte aan een islamitische begraafplaats is volgens de initiatiefnemers groot. Uit een online enquête die de groep heeft gehouden blijkt dat 93% van de ondervraagden in Rotterdam begraven wil worden als er een islamitische begraafplaats is. De voornaamste reden voor de behoefte aan een aparte islamitische begraafplaats is het feit dat reguliere begraafplaatsen de graven na vijftien of dertig jaar ruimen. Daardoor is er geen sprake van eeuwig durende grafurst, wat een vereiste is bij islamitisch begraven.

Intensieve armoedeaanpak voor 500 Rotterdamse gezinnen

Rotterdam gaat vijfhonderd gezinnen die langdurig te maken hebben met armoede en schulden intensief begeleiden om ze er weer bovenop te helpen. Dit bericht [RTV Rijnmond](#) in april. De aanpak begint in Rotterdam-Zuid en de wijk Bospolder-Tussendijken in Rotterdam-West. Er is speciale aandacht voor éénoudergezinnen, die nog vaker met financiële problemen kampen. Met deze gezinsaanpak wil Rotterdam voorkomen dat kinderen die in armoede opgroeien minder kansen hebben in de maatschappij. Wethouder Michiel Grauss van Armoedebestrijding wil daarnaast dat er een Rotterdamse Armoede Index komt die het resultaat van de Rotterdamse armoedebestrijding in kaart brengt.

Een week rondkomen van 50 euro

Er wordt ook op een andere manier aandacht gevraagd voor het thema armoede. De Stichting Warm Rotterdam heeft de Rotterdamse raadsleden uitgedaagd om te ervaren hoe het is om onder de armoedegrens te leven. Hierover schrijft [de Volkskrant](#) begin augustus. Verschillende raadsleden zijn de uitdaging aangegaan om een week rond te komen van 50 euro. Wie onder de

armoedegrens leeft, houdt dat bedrag over na aftrek van alle vaste lasten. In Rotterdam leven tachtigduizend mensen onder de armoedegrens, dat is bijna [één op de acht Rotterdammers](#).

Motie themajaar armoede

Verder heeft de gemeenteraad [de motie](#) aangenomen om 2021 uit te roepen tot het Rotterdamse jaar van de armoedebestrijding. De gemeente wil dit themajaar gebruiken om extra aandacht en inzet voor de aanpak van de armoede in de stad te organiseren, waarbij maatschappelijke partners van de gemeente nadrukkelijk worden betrokken.

Facebookgroep voor eenzame Rotterdammers

Sinds april is de Facebookgroep Eenzaamheid-in-Rotterdam actief. In juni is hierover een item verschenen op [OPEN Rotterdam](#). Elke week wordt een uitje voor de leden georganiseerd. De groep is opgezet door een vrouw die zich erg eenzaam voelde nadat ze ziek werd. Ze is blij dat ze op deze manier ook iets voor andere eenzame Rotterdammers kan betekenen.

Ode aan 50 jaar Marokkaanse migratie

In mei is het exact vijftig jaar geleden dat Nederland en Marokko een verdrag tekenden waarin de Marokkaanse arbeidsmigratie naar Nederland werd vastgelegd. Daar wordt dit jaar op verschillende plaatsen en momenten bij stilgestaan. In Rotterdam was in juli eenmalig de voorstelling [Mabrouk](#) van Nasrdin Dchar en Fadua El Akchaoui te zien om aandacht te vragen voor deze mijlpaal. De reizende tentoonstelling '[Halve eeuw Marokkaanse Migratie, een Gedeelde Geschiedenis](#)' doet in het najaar Rotterdam aan.

Inburgeringscursus voor Turkse migranten

[Het NRC](#) bericht in juli dat de gemeente Rotterdam Turkse nieuwkomers wil benaderen om een inburgeringscursus te volgen. Turkse migranten vallen nu niet onder de inburgeringsplicht, omdat Turkije een associatieverdrag heeft met de EU. Het grootste deel van de Turkse nieuwkomers is vrouw en komt naar Rotterdam in het kader van familiemigratie. De gemeente wil voorkomen dat zij 'verdwijnen' in de samenleving, omdat ze de taal niet spreken.

Gossip free zone

In juni schrijft [RTV Rijnmond](#) over de 'gebodsborden' voor de gossip free zone. Op vier plekken in de stad hangt sinds kort een bord met de tekst 'gossip free zone'. De borden zijn een idee van twee kunstenaars, die mensen hiermee willen aansporen minder over elkaar te roddelen. De kunstenaars hebben de borden zelf samengesteld en opgehangen.

Betere gezondheid Somalische en Afghaanse Nederlanders door empowerment

Begin dit jaar is het onderzoek '[Betere gezondheid van Somalische en Afghaanse Nederlanders door empowerment](#)' van het Verwey-Jonker Instituut verschenen. In 2016 is het project, dat is gericht op empowerment van Somalische en Afghaanse Nederlanders die in armoede leven en op het verbeteren van hun gezondheid, gestart in Rotterdam en Tilburg. Een belangrijk onderdeel van het project was de 'popular education'-methode, die gericht is op het versterken van de gemeenschap en van het individu.

Geconcludeerd wordt onder meer dat deze methode heeft bijgedragen aan verbeteringen in de ervaren gezondheid van een groot aantal deelnemers uit de gemeenschappen. Deelnemers zijn zich meer met hun

gezondheid gaan bezighouden, ze hebben kennis opgedaan over gezond eten, ziektes en wat de huisarts voor hen kan betekenen. Ook zijn deelnemers zich bewust van het belang van bewegen en sporten en zijn ze in groepsverband gaan wandelen en sporten. Naast lichamelijke gezondheid zijn deelnemers zich meer bewust van (het belang van) hun psychische gezondheid en de mogelijke effecten van een goede/slechte psychische gezondheid op zichzelf en hun omgeving.

Vooruitblik

In de volgende Accenten & Tendensen hopen we aandacht te kunnen besteden aan de verdere uitwerking van verschillende van de genoemde moties. Bijvoorbeeld aan de resultaten van de inzet van praktijktesten en mysterygastonderzoek naar discriminatie op de woning- en/of arbeidsmarkt.

Verder lezen?

De Stadsbeelden van IDEM Rotterdam bieden per thema een overzicht van beschikbare feiten en cijfers. Op de website vind je het [Stadsbeeld integratie](#), [Stadsbeeld discriminatie](#), [Stadsbeeld vrouw/man- emancipatie](#) en [Stadsbeeld lhbti-emancipatie](#). Waar relevant zijn deze Rotterdamse gegevens in een landelijke context geplaatst. De Stadsbeelden worden regelmatig geactualiseerd en bevatten daardoor de meest recente inzichten.